

Fabian Hajduk

**UROCZYŚĆ OTWARCIA
XX ZIMOWYCH IGRZYSKI OLIMPIJSKICH W TURYNIE
JAKO WSPÓŁCZESNE WIDOWISKO
WIEŁODZIEDZINOWE**

Igrzyska Olimpijskie, których częścią składową jest ceremonia otwarcia, stanowią jeden z najbogatszych treściowo rodzajów widowiska sportowego. Pojmowane w taki sposób jego wyróżnienie powinno opierać się na precyzyjnie zarysowanej podstawie definicyjnej, określającej jego istotne cechy. E. i F. Hajduk definiują widowisko sportowe jako „[...] ciąg zdarzeń równoczesnych lub następczych tworzonych przez zawodników (zespół, grupę) za pomocą ciała, technicznych urządzeń, przy udziale melodii, których motywem jest dążenie do uzyskania zwycięstwa i udowodnienia innym zawodnikom przewagi nad nimi, a realizacja tego dążenia kontrolowana jest przez sędziów”¹. Przyjmując tę definicję w rozpatrywaniu istoty zagadnienia, uwidoczniony zostaje w nim brak rywalizacji oraz kontroli sędziów – ma to decydujące znaczenie w nieprzystawalności ze względu na istotność tych kryteriów. Inną definicję proponuje Matuszewicz. Rozumie on widowisko sportowe jako „[...] zdarzenie społeczne dostępne percepcji wzrokowej o charakterze rozrywkowo-rekreacyjnym, zaistniałe z racji organizowanej rywalizacji sportowej zawodników, przebiegające zgodnie z uznanymi regułami (przepisami), w którym uczestniczą jako strony interakcji zawodnicy, sędziowie, organizatorzy oraz widzowie tworzący widownię”². Obydwie definicje widowiska sportowego zawężają jego rozumienie wyłącznie do sportu kwalifikowanego, pomijając pokazy sportowe oraz oficjalne treningi przed ważnymi imprezami sportowymi (np. wyścigi GP Formuły 1). Żadna z tych definicji nie może być w pełni przydatna do opisu widowiska otwarcia igrzysk.

Widowisko można określić jako ciąg zdarzeń równoczesnych lub następczych, tworzonych przez jednostkę (grupę, zespół) za pomocą wizualnych lub werbalnych środków przekazu, w celu bezpośredniego („na żywo”) lub

---

¹E. HAJDUK, F. HAJDUK F., *Widowisko w tworzeniu tożsamości młodzieży (szkieł problemów)*, [w:] Rocznik Lubuski, t. XXVIII cz. 2, Zielona Góra, 2002, s. 161.

²C. MATUSEWICZ, *Mechanizmy socjologiczne widowiska sportowego* [w:] „Trening” 1998/ nr 1; idem, C. MATUSEWICZ, *Widowisko sportowe. Analiza psychospołeczna*, Warszawa, 1990, s. 12.

pośredniego (transmisja massmediów) oddziaływania na zgromadzoną z tej okazji widownię.

Próbując zawęzić tę definicję do widowiska otwarcia Igrzysk Olimpijskich, dochodzimy do konieczności ujęcia w niej elementów endemicznych, przy pozostawieniu elementów typowych dla innych igrzysk. A zatem: widowisko otwarcia igrzysk olimpijskich to ciąg zdarzeń następujących tworzonych przed zespół za pomocą wizualnych lub werbalnych środków przekazu w celu bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania na zgromadzoną z tej okazji widownię oraz stwarzający przestrzeń kulturową do zgodnego z tradycją rozpoczęcia zmagania na kolejnych igrzyskach olimpijskich.

Widowisko jest rodzajem społecznej partycypacji jednostki w życiu społecznym, zarówno jeśli znajduje się ona tam w roli czynnego, jak i biernego uczestnika. Zawodnicy (sędziowie, trenerzy, działacze) spełniają role społeczne wobec widzów (telewidzów, internautów), zaś widzowie na stadionie (operatorzy kamer i sprawozdawcy sportowi) pełnią rolę przydającą czynnym uczestnikom dodatkowego znaczenia społecznego ich poczynania. Jako przejaw społecznej aktywności jest ono zaliczane do działań zbiorowych. O działaniach zbiorowych pisze Sztompka: „[...]wspólna aktywność pojawia się wtedy, gdy ludzie zdają sobie sprawę, że celów, jakie sobie postawili nie da się zrealizować w pojedynkę, a jedynie razem z innymi, z udziałem innych, przy pomocy innych [...]”³ – do tych czynności należy zwłaszcza manifestacja radości lub niezadowolenia z wydarzeń na obiekcie sportowym. Cele udziału mogą być ujednolicone bądź też mogą na widowni zachodzić podziały w zależności od motywów uczestnictwa w widowisku.

Kwestią nie mniej istotną jest geneza obecności widowni na widowiskach sportowych. Matusiewicz dowodzi, iż ma ona uwarunkowania genetyczne i jest pochodną aktywności człowieka w czasach plejstoceny: „[...] cóż łączy kibica brazylijskiego futbolu z fanem bostońskich Czerwonych Skarpet; napompowanego winem, rzucającego dzikie spojrzenia widza z Colloseum i współczesnego piwośza niemieckiego usadowionego wygodnie w foteliku stadionu monachijskiego [...]?”⁴. Obecnie motywacje uczestnictwa uległy zróżnicowaniu, ale można pokusić się o stwierdzenie, iż są one daleką pochodną rywalizacji zbrojnej między jednostkami w walce o terytorium. Inną motywację uczestnictwa prezentuje Zawadzki⁵ – jego zdaniem instytucje sportu (kluby sportowe) oraz stadiony sportowe spełniają rolę no-

³P. SZTOMPKA, *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Wydawnictwo ZNAK, Kraków, 2003, s. 43.

⁴C. MATUSIEWICZ, *Mechanizmy . . .*, s. 38

⁵A. ZAWADZKI, *Dlaczego ludzie chodzą na mecze, czyli o religijnych aspektach piłki nożnej* [w:] *Marketing sportowy-teoria i praktyka*, red. H. Mruk, 2004.

wych obiektów kultu religijnego, zaś kibice sportowi stają się wyznawcami tego kultu. Ten punkt widzenia nie uwzględnia jednak motywacji uczestnictwa w widowisku wielodziedzinowym, w którym biorą udział reprezentanci państw, stąd też nie ma odniesienia do takich widowisk.

Widowisko sportowe pełni zróżnicowane role, przy czym zróżnicowanie to zależy zarówno od kategorii uczestników, jak i celów realizowanych przez konkretne jednostki. Dla zawodników impreza stanowiąca widowisko sportowe to realne źródło dochodu oraz potwierdzenie przewagi nad kontrpartnerelem w dyscyplinie, w której współzawodniczą. Dla części zawodników (zwłaszcza idoli publiczności) to również okazja do zaprezentowania się w nowym stroju (jest to połączone z umową sponsorską z jego producentem), fryzury lub też innej ozdoby ciała. Dla widzów – okazja do wspomoczenia swojego reprezentanta (ew. ulubieńca/idola) w osiągnięciu satysfakcjonującego wyniku, możliwość spędzania wolnego czasu z rodziną/ znajomymi czy też forma odpoczynku, w oderwaniu od problemów życia codziennego. Dla trenerów – okres wystąpienia efektów ich pracy z zawodnikami, ale również najintensywniejszy czas pracy, gdy trzeba w szybkim tempie przekazać treści własnych spostrzeżeń zawodnikowi lub drużynie. Dla sędziów – czas pracy. Dla widzów przed telewizorami jest to okazja do spędzenia czasu przed telewizorem, zwykle powiązana ze spożyciem żywności przechowywanej specjalnie w tym celu.

Widowiska sportowe można poddać wielorakim typologiom: jedno i wielodyscyplinowe, zorganizowane i spontaniczne, stałe (cykliczne) i epizodyczne, skupione i rozproszone przestrzennie, z udziałem drużyn i zawodników, ciągłe i z przerwami itp. Na potrzebę rozpatrywania igrzysk najważniejsze jest skupienie i krótki czas przebiegu licznych wydarzeń na niewielkiej przestrzeni miasta-organizatora i sąsiednich ośrodków posiadających olimpijskie obiekty sportowe. Widowiska mogą być opisywane w języku socjologii, psychologii, kulturoznawstwa, politologii, religioznawstwa. Jakkolwiek wiele z tych nauk dopiero odkrywa swoje pole badawcze w obszarze widowisk, niektóre z nich wytyczyły już kierunek swoim badaniom. Zawadzki rozpatruje widowiska sportowe przez pryzmat religii, a samym widowiskom nadaje cechy mistycystyczne⁶. Ten punkt widzenia nie może być jednak przyjmowany w opisie otwarcia igrzysk – m.in. właśnie ze względu na jego multikulturowy charakter.

---

⁶A. ZAWADZKI, *op. cit.*

***

Sport jako zjawisko kulturowe przeszedł w XX wieku znaczące przekształcenia – od przedmiotu zainteresowania wąskich grup zawodników uprawiających dyscypliny olimpijskie do globalnego widowiska, przynoszącego dochód różnym grupom społecznym, bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w uprawianie różnych dyscyplin. Potwierdzeniem tej przemiany są Igrzyska Olimpijskie. Obejmują one dwa tygodnie zmagani sportowych rozgrywanych w jednym miejscu, przy sporym natężeniu aktywności ich uczestników. Idea olimpijska w ciągu 100 lat nie uległa zmianom czyniącym ją dla jej fundatorów nierozpoznawalną, jednak sportowa rywalizacja zmieniła swój charakter z amatorskiego na zawodowy. Dla zachowania unikatowości Igrzysk zdecydowano się utworzyć kilka elementów jednoznacznie identyfikowanych ze sferą wartości duchowych, jakie jednoczyły sportowców w ich dążeniu do bycia najlepszym – jedną z ikon Igrzysk są ceremonie ich otwarcia.

Otwarcia igrzysk, jakkolwiek nie mają one żadnego znaczenia praktycznego, często są traktowane przez organizatorów w kategoriach prestiżowych – posiadają osobny budżet i w przypadku igrzysk zimowych również osobny stadion, na którym nie odbywają się konkurencje olimpijskie. Otwarcie jest najlepszą okazją do pokazania inwencji przez organizatorów, czyli miasto-gospodarza (idea organizowania Igrzysk przez miasto również wywodzi się z antycznej tradycji) jako w pełni godnego noszenia miana miasta olimpijskiego. Uprzednie starania miast, które wkładają wielki wysiłek ekonomiczno-promocyjny zanim zapadnie decyzja o ich organizacji oraz jeszcze większy wysiłek ekonomiczno-budowlany w przygotowanie aren igrzysk, jest wieńczony właśnie w ceremonii otwarcia.

Otwarcie Igrzysk stanowi osobne widowisko, które w największym stopniu nawiązuje do ich starożytnej idei okresu pokoju i rywalizacji na równych zasadach, przy poszanowaniu odrębności każdego z uczestników. Jako jedyne daje również możliwość połączenia wielu odmiennych dziedzin kultury: sportu, teatru, tańca, muzyki, rzeźby, plastyki, przy czym jego organizacja stanowi także złożone wyzwanie dla inżynierów, scenografów, oświetleniowców, dźwiękowców i mistrzów ceremonii. Sytuacja, w której nabiera ono znaczenia globalnego spektaklu, jest dobrą okazją do zaprezentowania się (poprzez samą obecność) licznym przywódcom (lub ich delegatom) państw-uczestników Igrzysk. Ich rola rzadko połączona jest z rolą aktywnego uczestnika w roli działacza MKOl, częściej zaś ich obecność uświetnia ceremonię, przysparzając organizatorom dodatkowych wydatków na zabezpieczenie Stadionu Olimpijskiego.

***

Otwarcie to także wyraz nowego znaczenia widowisk w życiu współczesnych społeczeństw – nie tylko dostarczają one wrażeń czysto sportowych, ale potrafią jednoczyć wiele różnych kultur w rywalizacji sportowej poprzez swoich przedstawicieli. Widowiska sportowe zastępują dążenie do konfrontacji militarnej: sport poprzez swój egalitaryzm daje możliwość pokazania się „małym” na równi z „wielkimi”, a jakiegokolwiek planowanie wyniku porzuca na rzecz czynników losowych i tzw. dyspozycji dnia. Otwarcie Igrzysk jest prezentacją wszystkich państw wystawiających swoich reprezentantów w konkurencjach olimpijskich, w których teoretycznie żaden z zawodników nie jest z góry skazany na porażkę.

W ramach otwarcia odbywają się elementy obowiązkowe i część artystyczna, a ich umiejętnie pogodzenie, poprzez wplecenie akcentów olimpijskich w program artystycznych stanowi o powodzeniu wykonania całości. Do elementów obowiązkowych należy zaliczyć przemówienia przewodniczącego komitetu organizacyjnego, przewodniczącego MKOl oraz głowy państwa, w którym się one odbywają (jak do tej pory nie było przypadków ich wielopaństwowej organizacji), wniesienie flagi olimpijskiej, pojawienie się symboli olimpijskich w postaci pięć kół, przemarsz narodowych ekip olimpijskich, przysięga olimpijska składana w imieniu zawodników, trenerów i sędziów oraz zapalenie znicza olimpijskiego – symbolu trwania zmagania na arenach olimpijskich.

W realizację programu otwarcia Igrzysk w Turynie zaangażowanych zostało ponad 200 renomowanych artystów, 4200 statystów, ponad 500 osób obsługi technicznej, zaś do uświetnienia uroczystości zużyto ponad 250 kg sztucznych ogni (nieznane są dane dotyczące liczby wykorzystanych świateł oraz mocy głośników emitujących muzykę). Tak wielka ich liczba oraz konieczność zapanowania nad nimi powoduje, iż w programie otwarcia Igrzysk nie ma planowanych przerw na improwizację. Jest on dokładnie zaplanowany oraz wielokrotnie ćwiczony przez wykonawców, przy czym jedyna próba (generalna) na stadionie olimpijskim odbywa się zwykle w przeddzień otwarcia Igrzysk.

Otwarcie jest niejako syntezą Igrzysk – nagromadzenie sporej ilości wydarzeń w jednym miejscu, pokazanie tego, co ma się najlepsze, poszanowanie tradycji, widowiskowość oraz specyficzny klimat tworzony zarówno przez nawiązanie do idei antycznych Igrzysk, jak i pory dnia, w której odbywało się otwarcie (tradycyjnie godzina 20:00 czasu miejscowego).

Nieomal regułą przy okazji realizacji programów artystycznych jest nawiązywanie do tradycji kulturowej państwa organizującego Igrzyska (jest to

o tyle zastanawiające, iż ich organizację przyznaje się miastom, nie zaś państwowym), toteż część kulturalna programu stanowiła w ogólnej treści odzwierciedlenie dorobku kulturalnego Włoch od czasów najdawniejszych. Całość widowiska wiązana była przez kilka czynników występujących w najważniejszych momentach pokazu, tzw. motywów Sokoła (będących powieleniem pomysłu włoskiego pisarza – Giovanni Boccaccio), do których zaliczały się pokazy rolkarzy jeżdżących z płonącymi pochodniami na plecach i postaci „latające”, uwieszone na podpiętych do dachu stadionu sznurach.

***

Spektakl rozpoczął się od uderzeń młotem w kowadło, czyli symbol epoki żelaza oraz początku przemian, jakie w swoim otoczeniu dokonywał człowiek – tworzenia narzędzi i wznoszenia budowli. W tym momencie następowało przejście do antyku symbolizowanego wynurzającymi się z oceanu łodziami, na których pojawiły się postaci antycznych bogów. Prezentacja tej epoki zbiegła się czasowo z wprowadzeniem na stalowe maszty pięciu kół olimpijskich, a wykonanie było urozmaicone pokazem artystycznym wspinaczy wysokogórskich.

W widowisku następowało odwzorowanie okresu renesansu poprzez alegorie wznoszących się balonów, mających symbolizować sztukę tej epoki. W tym miejscu szczególnie unaoczniał się uniwersalizm przekazu – dzięki temu, że nie zaprezentowano żadnego konkretnego dzieła, a jedynie wzorce w sztuce, ten odnosił się jedynie do kierunku oraz do okresu jego zaistnienia i zmian, jakie wnosił do kultury europejskiej, która od tego okresu zyskiwała również miano kultury światowej. W tej części prezentacji pojawił się również wątek sportowy: ponad 150 statystów ubranych w jednobarwne stroje zaprezentowało ruchomą figurę skoczka narciarskiego w poszczególnych fazach skoku. Ten fragment prezentacji był najdłużej ćwiczony, a jednocześnie stanowił najbardziej skrywaną tajemnicę organizatorów otwarcia. Chwilę potem nadszedł czas prezentacji baroku – symbolizowany kolejnymi łodziami, ze szczególnym uwzględnieniem ich bogatej dekoracji. Postaci występujące na arenie stadionu, ubrane w stroje oddające specyfikę tego okresu, czyli z przesadnym zainteresowaniem nadmiarem ozdób przy ubóstwie treści, wykonywały szereg nieco karykaturalnych układów choreograficznych.

W tym momencie realizacji programu nastąpiło przerwanie części artystycznej w celu umożliwienia przemarszu narodowych ekip. Tradycyjnie na początku maszerowali przedstawiciele ekipy Grecji, później następowały przemarsze kolejnych ekip w układzie alfabetycznym, zgodnym z układem nazw państw w języku urzędowym państwa, na terenie którego organizowana jest impreza, na końcu zaś reprezentanci gospodarzy. Zainteresowanie

widowni wzbudzały głównie ekipy najliczniejsze (jednocześnie upatrywane jako faworyci do zwycięstwa w klasyfikacji medalowej, tj. USA, Kanada, Norwegia, Niemcy, Szwecja, Francja, Austria, Rosja) oraz ekipy debiutantów (Etiopia, Kostaryka) i państw egzotycznych dla dyscyplin zimowych (Panama, Kenia, Mongolia). Uczestnicy przemarszu wyróżniali się uniformami, przeważnie nawiązującymi do elementów strojów ludowych w państwach, które reprezentują. W trakcie ich przemarszu z głośników słychać było współczesną muzykę z różnych rejonów Ziemi (wśród wykonawców można było rozpoznać m.in. Michaela Jacksona, Phila Collinsa, Punjabi MC i Vanessę Amorosi), zaś każdą ekipę poprzedzali chorąży (w przypadku łączonej ekipy Korei było ich dwóch). Czas przemarszu ekip stanowił najdłuższą część ceremonii otwarcia, gdyż trwał ok. 62 minut. Po przejściu ekip rozpoczęły się oficjalne przemówienia, w tym kluczowa formuła otwierająca Igrzyska, przez prezydenta Republiki Włoskiej.

Płynne zejście ze sceny członków komitetu organizacyjnego umożliwiło powrót do części artystycznej. Nastąpiła prezentacja epoki oświecenia, symbolizowanej przez książki i postaci mające uosabiać filozofów. Płynne przemieszczenie do czasów współczesnych uświetnił występ brytyjskiego weterana muzyki rockowej – Petera Gabriela, wykonującego utwór Johna Lennona pt. „Imagine”. Tekst tej piosenki posiada przekaz jak najbardziej zbliżony do idei Igrzysk – mówi o jedności ludzkości, pokoju na czas zmagania sportowych, umiejętności likwidowania barier i podziałów. W tej części programu nastąpiło również odejście od tradycji w postaci nieobecności „na wizji” jakiegokolwiek znaku handlowego, ponieważ Włosi postanowili pokazać bolid Formuły 1, o kolorystyce jednoznacznie kojarzącej się widzom z producentem samochodowym marki Ferrari.

Po tym pokazie następowała dalsza część obowiązkowa czyli wniesienie flagi olimpijskiej. Organizatorzy Igrzysk wyznaczyli to zadanie wyłącznie kobietom (pierwszy raz w historii ceremonii otwarcia) – reprezentantkom świata artystycznego: Susan Sarandon i Sophii Loren, świata sportu: Marii Mutoli, Isolde Kostner i świata polityki: Mary McAleese i Vaatari Mathani. Po przekazaniu flagi gospodarzom, nastąpiło jej wciągnięcie na maszt olimpijski. Ostatnią część programu artystycznego stanowił pokaz sztuki futurystycznej, jako reprezentacji twórczości opartej na wykorzystaniu najnowszej techniki – zarówno w muzyce, plastyce, jak i w rzeźbie.

Szczególną atencją darzona jest osoba zapalająca znicz olimpijski (kwestia umowna, gdyż ostatni raz faktyczne zapalenie znicza od ognia pochodni nastąpiło w Sydney w roku 2000) – w Turynie zaszczytu tego dostąpiła była multimedalistka olimpijska w biegach narciarskich Stefania Belmondo. Zapalenie znicza poprzedził bieg sztafety olimpijskiej po stadionie,

w trakcie którego uczestnicy przekazywali sobie pochodnię, potęgując napięcie i oczekiwanie na ostatniego uczestnika tej sztafety. Moment zapalenia znicza uświetnił pokaz sztucznych ogni wystrzeliwanych zarówno z obiektu ceremonii otwarcia, jak i z kilku innych rejonów miasta. Ceremonię otwarcia zakończył fragment opery „Traviatta”, wykonany przez słynnego włoskiego tenora Luciano Pavarotti.

***

To wielkie widowisko tworzone było przez wiele grup uczestników. Do najważniejszych należy zaliczyć osoby oficjalnie wyznaczone do prezentacji przemówień, tzn. przewodniczących MKOl i Komitetu Organizacyjnego oraz Prezydenta Republiki Włoskiej, wypowiadających formuły dające początek XX Zimowym Igrzyskom Olimpijskim. Nie mniej ważną kategorię stanowią członkowie ekip narodowych, będący istotnym podmiotem części artystycznej poprzez umieszczenie ich na środku płyty stadionu. Organizatorzy pokazu (jeden główny pomysłodawca oraz koordynatorzy poszczególnych grup wykonawców) to również niezbędne elementy składowe widowiska, mimo iż ich zadaniem jest jedynie precyzyjne wypełnianie przewidzianych uprzednio w programie obowiązków. Taka sama rola przynależy członkom obsługi technicznej, przy czym są oni zaangażowani bezpośrednio w trakcie programu otwarcia, identycznie jak wykonawcy programu, czyli potencjalnie najważniejsza kategoria uczestników, która ma tę przewagę nad poprzednimi dwoma, iż jest w trakcie ceremonii widoczna. Ta grupa, jako że bardzo liczna i wewnętrznie różnorodna, mogłaby przyjąć wewnętrzny podział na osoby znane (celowo zaproszone do odegrania wyznaczonych im ról) i anonimowe (uczestnicy rekrutowani na podstawie prezentowanych umiejętności władana ciałem).

Udział brali również anonimowi (dla odbiorcy widowiska) artyści – twórcy dzieł plastycznych, rzeźb oraz architekci i autorzy scenografii przedstawienia. Ich rola zakończona była już przed rozpoczęciem ceremonii otwarcia, co umniejszało ich znaczenie w bezpośrednim odbiorze widowiska przez widzów.

Ze względu na okoliczności trwania uroczystości istotną rolę odegrało światło. Jego natężenie, a zwłaszcza barwa zleżały zarówno od prezentowanej w przedstawieniu epoki, jak i od ilości uczestników w danym momencie programu artystycznego (w przypadku, gdy była jedna postać, włączał się reflektor punktowy, gdy uczestników było wielu – światło było rozproszone). Światło nadawało również dynamikę przedstawieniu, a dodatkowym „motorem napędowym” szybszych jego fragmentów była muzyka.

Niewielki udział (jak na swoją rolę w całych Igrzyskach) w tworzeniu widowiska mieli sportowcy. Poza wyeksponowanymi chorążymi reprezentacji olimpijskich oraz wyróżnionymi byłymi sportowcami (uczestnikami sztafety olimpijskiej oraz flagowymi), ich rola sprowadzała się do obecności na stadionie. Po przemarszu ekip narodowych utworzyli oni barwną mozaikę strojów, umiejscowioną na środkowej części płyty stadionu olimpijskiego.

Widzowie na stadionie stanowili osobną grupę uczestników zaangażowanych w widowisko poprzez posiadanie jednolitych białych elementów ubrań symbolizujących okres zimowy, ale również dobranych ze względu na właściwości odbijania światła, którego na stadionie nie było zbyt dużo. Również widzów (szacowana liczba osób oglądających tę uroczystość wynosiła 2 mld) można uznać za uczestników otwarcia – specjalnie dla potrzeb telewizji przygotowano miejsca podestowe dla kamer, zaś scenarzyści widowiska musieli rozplanować takie przedstawienie sytuacji, by była ona możliwie jak najlepiej uchwycona przez kamery. Ceremonie otwarcia i zamknięcia igrzysk olimpijskich są jednymi z najliczniej oglądanych programów telewizyjnych w ogóle, bowiem przyciągają one przed ekrany zarówno fanów dyscyplin olimpijskich, fanów sportu w ogóle, osoby zainteresowane pokazami artystycznymi oraz wielu widzów bezpośrednio niezainteresowanych ogółem wydarzeń – oglądających program z pobudek snobistycznych lub towarzyskich bądź po prostu chcących obejrzeć niedostępny przy innej okazji pokaz możliwości techniczno-artystycznych organizatorów.

Media są również głównymi promotorami uroczystości otwarcia. Największe zainteresowanie wzbudzają one przed rozpoczęciem, z uwagi na jeden z elementów obowiązkowych – zapalenie znicza olimpijskiego. Spekulacje dotyczące osoby, która dostępuje tego zaszczytu przesłaniają pozostałe części składowe uroczystości. Poza ogólnymi wrażeniami artystycznymi trudno natknąć się na choćby wzmiankę o poziomie artystycznym spektaklu.

Każdy z uczestników otwarcia miał w tym reżyserowanym spektaklu swoją rolę do odegrania, a z uwagi na brak znajomości scenariusza przez odbiorców oraz ogólnie bezzakłóceniuowy przebieg uroczystości, można powiedzieć, iż role te udało się im w pełni zrealizować.

Turyń oraz region Piemontu nie odcisnęły wielkiego piętna na przebiegu części artystycznej ceremonii otwarcia. Jedynym identyfikowalnym symbolem był bolid Formuły 1, aczkolwiek warto zaznaczyć, iż najbliższy tor przeznaczony do uprawiania tej dyscypliny sportu znajduje się w położonej niedaleko Mediolanu miejscowości Monza.

Organizacja ceremonii otwarcia Igrzysk w Turynie wypadła z pewnością bardziej okazale niż ich realizacja. Była ona pokazana widzom w całej swej okazałości, zaś kulisy i „życie codzienne” uczestników igrzysk toną w mo-

rze doniesień o wynikach rywalizacji sportowej. Stanowi to o wyjątkowości samej imprezy otwarcia – najbardziej jawnej i najpowszechniej oglądanej części zmagania współczesnych gladiatorów, mimo iż część ta ma jedynie charakter tym zmaganiom towarzyszący.

Fabian Hajduk

**OPENING CEREMONY OF THE OLYMPIC GAMES IN TURIN
– THE MODERN MULTIDISCIPLINE SHOW**

Abstract

A sports performance plays a lot of roles depending on the category of participants as well as the aims fulfilled. Nowadays there are a lot of types of such shows – one- and multidiscipline, organized and spontaneous, permanent and held from time to time. The Olympic Games opening ceremony in Turin had a traditional setting with modern technical equipment. Its setting was more spectacular than the sportspeople's performance.